

VšĮ NVO teisės institutas, kodas 300024285
Tel. 8 696 87335, el. p. info@nvoteise.lt, Saulėtekio al. 9, I korp. 904 k., Vilnius

---

2018-08-14 Nr.18/57

I 2018-07-13 Nr. (14.14E-03)-6K-1803801

Finansų ministerijai
finmin@finmin.lt

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
post@socmin.lt

DĖL LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO

Susipažinę su Finansų ministerijos 2018-07-13 raštu Nr. (14.14E-03)-6K-1803801 dėl asmenų, turinčių teisę gauti paramą, teisinio reglamentavimo tobulinimo, teikiame savo pastabas ir pasiūlymus.

Dėl visuomenei naudingų tikslų apibrėžimo

Šiuo metu Labdaros ir paramos įstatyme įtvirtintas visuomenei naudingo tikslo apibrėžimas nors ir yra gana platus, jis suteikia galimybę nevyriausybinėms organizacijoms (toliau – NVO) veikti nevaržomai ir savo veiklų finansavimui gauti paramą. Didelei daliai NVO parama sudaro ženklią dalį jų pajamų, todėl susiaurinus šiuos tikslus galima situacija, kad tam tikros ilgą laiką veikiančios NVO neteks pagrindinio savo finansavimo šaltinio.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad neįmanoma nustatyti išsamaus sąrašo visuomenei naudingų tikslų ir tokio sąrašo sudarymas būtų nelogiškas. Siūlytina tikslų sąrašą palikti tokį, koks jis yra šiuo metu (t.y. gana platus), kad paramos gavėjai patys galėtų adaptuotis ir paramą naudoti toms veikloms, kurioms paramos gavimo momentu tai yra aktualiausia. Visuomenei naudingų tikslų sąrašą susiaurinus atsiranda tikimybė, kad NVO nebegalės tinkamai reaguoti į įvairias visuomenėje iškylančias problemas, nes jų finansavimo šaltiniai bus itin apriboti.

Dėl paramos gavėjų sąrašo

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nurodyta galimybė meno kūrėjams gauti paramą yra nelogiška, nes iškreipia bendrą labdaros ir paramos sistemą, kai labdara yra skiriama tik fiziniams asmenims, o parama yra skiriama tik juridiniams asmenims. Siūlytina nuostatą, kuri suteikia teisę meno kūrėjams gauti paramą, išbraukti.

Dėl NVO ir viešosios naudos statuso

Suprasdami situaciją, kad ne visi pelno nesiekiantys juridiniai asmenys siekia viešosios naudos, siūlome teisės aktuose (Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme) įtvirtinti NVO grupavimą į:

- 1) Viešosios naudos NVO, t.y. NVO, kurios atstovauja viešus ar tam tikros socialinės grupės interesus (pvz. žmogaus teises ginančios viešosios įstaigos, senjorų asociacijos).
- 2) Privačios (grupinės) naudos NVO, t.y. NVO, kurios atstovauja privačius interesus (pvz. verslo subjektų asociacijos).

Nors toks skirstymas numatytas įstatyme, jis praktiškai neveikia. Siekiant teisinio aiškumo, rekomenduotina šį organizacijų grupavimą perduoti į vienos valstybinės institucijos rankas, o ne suteikti teisę atlikti grupavimą kiekvienam asignavimų valdytojui atskirai. Taip būtų išvengta situacijų, kai vienoje įstaigoje juridinis asmuo traktuojamas kaip viešosios naudos, o kitame – kaip grupinės naudos. Tuomet viešosios naudos NVO galėtų pretenduoti į didesnes lengvatas nei grupinės naudos NVO. Tai galėtų būti taikytina ir labdaros/paramos teikimui.

Įvedus tokį skirstymą atsirastų galimybė paramos teikimą suregulamentuoti taip, kad pvz. nuolaidas už paramos skyrimą galėtų gauti tik paramą skyrusieji viešosios naudos NVO. Taip pat būtų sudaryta galimybė NVO suteikti kitas lengvatas, atsižvelgiant į jų veiklos specifiką. Visa tai galėtų tapti įrankiu, siekiant teisingesnio paramos naudojimo.

Dėl kitų susijusių problemų

Paminėtina, kad su šiais klausimais susijęs ir kitas klausimas – galimybė gauti 2 proc. pelno gyventojų pajamų mokesčio. Iš organizacijų, galinčių gauti 2 proc. pelno gyventojų pajamų mokesčio turėtų būti išbrauktos biudžetinės įstaigos bei valstybės ir savivaldybių valdomos viešosios įstaigos.

Pagarbiai

Direktorius

Rytis Jokubauskas